

Set

ESCRITS
CRISTIANS

DAVID CORTADA HORTALÀ

*...
cents
on
Ma*

J. D. Mornier

Francés

alumni

David Cortada neix a Banyoles el 1972 i creix a Girona en el si d'una família catòlica practicant, de set germans. Segueix els seus estudis, que culminen en la llicenciatura i màster en Ciències Religioses. Al llarg de la seva vida exerceix diversos treballs, la qual cosa li dona experiència en diferents sectors laborals.

En la seva trajectòria vital coneix alguns cristians que l'influiran significativament en la manera de viure i veure les coses. Entre aquests, l'ermitana d'Alinyà, Lourdes Garriga; l'ermità de Montserrat, Basili Girbau; el vell mossèn jesuïta xinès Peter Yang; el prevere Josep M. Nogué; i altres, d'on pourà la saviesa cristiana que es reflecteix en aquest llibre.

“El bé fa bé i el mal fa mal”, o bé “Les coses de Déu són senzilles, les dels homes complicades”, són pensaments que indiquen la seva línia vivencial.

David Cortada ens ofereix les seves reflexions a partir d'una lectura molt atenta dels evangelis. Hi recull testimoniatges, tant d'autoritats reconegudes al llarg de la història de l'Església i del pensament en general, com de cristians amb els quals ha tractat les qüestions plantejades en aquest llibre. S'interroga sobre el sentit i la praxi de la Bona Nova, i ho fa sense digressions, amb una transparència personal que implica el lector a dir-hi la seva. Sovint les seves reflexions adopten la forma de l'aforisme i la conclusió fonamentada, la qual cosa en facilita un seguiment fluït i amè. *Set escrits cristians* és una amable invitació a plantejar-nos sincerament com vivim la fe en les nostres circumstàncies personals i comunitàries.

ISBN: 978-8409108367

9 788409 108367

Set

ESCRITS
CRISTIANS

DAVID CORTADA HORTALÀ

Edita: David Cortada

Realització: www.palahi.cat

© 2020 David Cortada

Dipòsit Legal: DL Gi 674–2019

ISBN: 978–84–09–10836–7

ÍNDIX

A tall de prefaci.....	7
Repàs evangèlic.....	10
El bé fa bé i el mal fa mal.....	21
Reflexions des de l'Evangeli I.....	26
Reflexions des de l'Evangeli II.....	43
Reflexions des de l'Evangeli III.....	50
Els fruits dels valors.....	60
Cristians, un sol poble.....	63

A TALL DE PREFACI

En David, creient actiu, que ha aprofundit en el perquè i el com de la seva fe –s’ha llicenciat a l’Institut Superior de Ciències Religioses de Girona–, ens ofereix a *Set escrits cristians* les seves reflexions a partir d’una lectura molt atenta dels evangelis. Per compartir–les ha obert, com qui diu, portes i finestres bo i aportant–hi referències d’altres testimonis que personalment l’han ajudat i ajuden en aquest seu camí. Com en tantes ocasions recorda l’Església, la fe té el seu puntal en una doble pilastra: en el Déu revelat i encarnat en Jesucrist i en la comunió (comunitat) amb tots els germans, la qual culmina en la celebració eucarística i en l’exercici de la caritat. Darrerament, en l’exhortació *Gaudete et exultate*, Francesc torna a remarcar–ho: “Compartir la Paraula i i celebrar junts l’Eucaristia ens fa més germans i ens va convertint en comunitat santa i missionera” (punt 142).

Vivim temps de canvis accelerats, de crisi en molts ordres, també en el de les creences. Davant una creixent despersonalització, d’una globalització a remolc de grans interessos financers i d’una marginació del fet religiós en el món occidental, s’intensifica el sentiment de solitud en molts homes i dones. Tanmateix, sorgeixen nous requeriments d’una presència de Déu, d’una obertura sincera

a la transcendència. Aviat farà un segle, Max Weber escrivia: “La ciència mateixa no té sentit, perquè no dona cap resposta a l’única pregunta important per a nosaltres: Què hem de fer? ¿Com hem de viure?” L’escepticisme i el relativisme són parions a un procés d’individualització, de relegació del sentiment religiós a una qüestió privada al marge de la projecció pública i comunitària.

És en aquest context que la veu de David Cortada esdevé l’aigua fresca que poua per compartir, a fi d’entaular unes reflexions que són ofertes com a eina de diàleg amb qui vulgui escoltar-les. En un registre molt planer, les veritats de fe hi són abordades directament, sovintejant-hi les consideracions que ell mateix es planteja a propòsit del magisteri eclesial i la història del pensament. En alguns apartats, l’autor hi contraposa objeccions que des de fa temps s’han adduït des d’àmbits externs i fins i tot contraris a la doctrina de l’Església per, tot seguit, respondre-hi des d’un punt de mira apològic, tant basant-se en fonts d’autoritat com en les seves vivències personals. Amb tot, al final, hi ha sempre l’apel·lació als textos del Nou Testament. Es tracta, al capdavant, de suscitar en els lectors aquell retorn als orígens, al que constitueix la Paraula de Déu revelada i testimoniada amb la vida, passió, mort i resurrecció de Jesucrist.

Finalment, voldria remarcar un tret distintiu de *Set escrits cristians*, particularment en els apartats “Reflexions des de l’Evangeli”(I,II i III), i és l’aportació de sentències, de pensaments breus i concisos, la qual cosa permet de retenir-los en allò que és més substancial. I infereixo que l’objectiu, més que divulgar uns determinats continguts, és propiciar l’opinió, el posicionament del lector/a. Aquest llibre esdevé, així, una amable invitació a cadascun

dels qui passen —o no— camí de Jerusalem, perquè també al temple hi havia l'anomenat “atri dels gentils”, que Benet XVI va rescatar com a lema d'un acostament a tots aquells que, sense confessar-se cristians, mantenen una actitud de diàleg respectuós amb l'Església, comunitat de fe en el Crist ressuscitat.

JORDI PLA, prevere

REPÀS
EVANGÈLIC

INTRODUCCIÓ

Des dels Evangelis, el que sabem de Jesús abans de la seva vinguda al món es troba al començament del de Sant Joan (Jn 1,1–3). En Déu hi ha el Pare (que identifiquem amb el Creador, i que trobem a l'Antic Testament); el Fill (que es dona a conèixer amb l'encarnació) i l'Esperit Sant (l'existència i l'acció del qual se'ns donen a conèixer a través del testimoni de Jesús). Però els tres estan units essent un sol i únic Déu. Avui dia, sigui en els paràmetres que sigui, ens trobem que de vegades se'ns volen fer entendre coses més complicades que aquesta. Efectivament, les coses de Déu són senzilles i les dels homes són complicades.

En aquest sentit, hi ha la raó, que moltes vegades és bona per fer entendre les coses que volem conèixer; però el problema apareix quan ens encadenem a la raó. Llavors ja no podem comprendre res, i menys quan volem copsar el que Jesús ha fet en nosaltres. Allò que la raó no pot explicar, ho fa l'amor. Jesús, en la unió de l'Esperit Sant i del Pare, és el Déu de l'amor i de la vida.

Durant els primers segles del cristianisme, entre els anomenats pares de l'Església, es discutia sobre com podia ser que Jesús, essent el camí, la veritat i la vida, hagués tardat tant de temps a manifestar-se. Però referent a aquesta qüestió, tenim la resposta en

la frase d'Isaïes que diu que els pensaments dels homes disten tant dels de Déu com el cel dista de la terra.

Jesús, el Fill únic del Pare, s'encarnà en el si d'una noia de Natzaret que es deia Maria. Jesús era el Messies, el profeta, el rei que esperava Israel per al seu alliberament i del qual havien profetitzat les escriptures. Però ningú no es pensava llavors que aquest alliberament vindria de la mà del Fill de Déu encarnat, Déu mateix, i que ho faria no només per a la nació d'Israel, sinó per a tot el món.

EL NAIXEMENT I LA INFANTESA DE JESÚS

Jesús nasqué a Betlem, tal com profetitzaven les escriptures. Déu es serví del cens romà per conduir Maria i el seu espòs a la població escollida on, segons estava escrit, havia de néixer el Messies. D'aquesta manera, amb la perspectiva històrica podem veure que Déu, el Senyor, es serveix del que vol per dur a terme els seus plans, ja que és l'Omnipotent.

Jesús nasqué a Betlem, en un estable. Només de néixer, fou adorat per alguns pastors, als quals s'havien aparegut uns àngels, i per uns savis d'orient que havien seguit l'estel que anunciava el naixement del Messies (Mt 2,9–11). Com pot posar-se un estel sobre una estança?(es tractava d'un estel, d'una llum, d'un àngel...?). Una vegada més, per la raó no podríem copsar com fou el miracle.

Només de néixer, Jesús fou perseguit i així moriren els sants innocents (una vintena segons els estudiosos), de la mà del rei Herodes, que no volia rivals en el seu poder. Segons l'Evangelí de

Mateu, Jesús, Josep i Maria fugiren a Egipte i s'hi establiren una temporada per temor d'Herodes, que volia matar l'infant. En canvi, segons l'Evangeli de Lluc, tornaren al seu poble i Maria presentà poc després el seu infant en el temple de Jerusalem, com solien fer les mares amb els seus primogènits a Israel. Quan Maria presentà Jesús al Senyor en el temple, un home anomenat Simeó, que tenia el do de l'Esperit Sant, li féu saber que una espasa li travessaria l'ànima (anunciant així com de dolorosament viuria la mort de Jesús).

La Sagrada Família vivia en normalitat tot i conèixer la filiació divina de Jesús. Així, llegim en els Evangelis la trobada del nen en el temple parlant amb els mestres de la llei (Lc 2,46–52).

Jesús no començà la seva vida pública fins als trenta anys. Llavors n'està tres ensenyant, curant i donant menjar, fins que fou crucificat.

LA VIDA PÚBLICA

Segons l'evangeli de Joan, el primer miracle de Jesús durant la seva vida pública fou a les noces de Canà, on per intercessió de Maria convertí l'aigua en vi per tal que en la celebració de casament no se'n quedessin sense. Segons el monjo de Montserrat Basili Girbau, en aquest passatge, l'aigua és símbol de vida i el vi ho és del que és espiritual.

Com diuen els quatre Evangelis, Jesús fou batejat per Joan Baptista en el Jordà. Joan Baptista, segons digué Jesús, era l'home més gran que hi havia hagut fins llavors nascut de dona. Al mateix temps, Joan deia de si mateix que no era digne ni de descordar la corretja de les

sandàlies a Jesús. Doncs bé, a aquest home tan gran que a més es veia indigne de fer res a Jesús, Jesús li demanà que el bategés.

A continuació, Jesús anà al desert (Mt 4,1–11) i fou temptat allà pel Maligne. Fou l'Esperit Sant el qui conduí Jesús fins al desert. Allà, el diable li prometé pans, prodigis i reialmes; però Jesús, tot i la feblesa de quaranta dies sense prendre res, no defallí. Així complagué el Pare.

En la seva vida pública Jesús féu el que espera de tots nosaltres, que consisteix al llarg de la vida, donar menjar a qui ho necessita, visitar malalts, i donar a conèixer el camí, la veritat i la vida.

Jesús de seguida s'acompanyà de dotze deixebles. Aquests eren els que més sovint l'acompanyaven. A més d'aquests, però, hi havia altres homes i dones que seguien arreu la seva vida pública. Entre els deixebles n'hi havia un que era el que l'havia de traïr, Judes. Jesús ho sabia en tot moment, però mai no caigué en la feblesa d'apartarlo per així no apartar allò que el Pare esperava d'Ell: donar la vida en rescate d'una multitud.

LES BENAURANCES

Jesús trencà motlles a les societats de tots els temps en proclamar les benaurances. Deia que el Regne del Cel i totes les promeses de bé i de vida eterna eren per als qui ploren, per als compassius, per als qui passen gana, etc. i també per als pobres en esperit; és a dir, els qui creuen pel fet d'haver rebut l'ensenyament sense haver vist o obrat grans prodigis, ni haver rebut grans coneixements espirituals o teològics.

LA PREGÀRIA

Jesús fa diverses pregàries en els Evangelis (per exemple, Lluç 10,21). Però la principal, la que corona totes les altres i que ens la deixa explícitament, és el Parenostre.

Comença dient “Pare Nostre del cel”. Jesús digué que no anomenem Pare a ningú més que a Déu. De fet, el pare del cel és qui ens fa de pare tota la vida, aconsellant-nos i donant-nos treball i tot el que tenim.

A continuació, la pregària de Jesús fa les tres primeres súpliques, que són dirigides a complaure Déu: “Santifica el teu nom, vingui el teu regne, que es faci la teva voluntat aquí a la terra com es fa en el cel”.

Finalment, fa les quatre darreres súpliques, que són per als homes: “dona’ns el pa de cada dia, perdona les nostres ofenses com perdonem els nostres deutors, no permetis que caiguem a la temptació i allibera’ns del mal”. Observem que la primera súplica del Crist referida als homes és que ens doni el nostre pa de cada dia; d’aquesta manera veiem un Jesús molt proper, ja que primerament demana el que més necessitem per a continuar.

ASPECTES DEL SEU MISSATGE

El missatge de Jesús és innovador, vigorós, despert, mai passa de moda i és modern per més que passin els segles. Jesús sol parlar amb paraules senzillíssimes per descriure què s’ha de fer. Així, parla

senzillament i complau Déu, tot apartant-se de les complicacions en què solem caure els altres homes.

Jesús no nega les dificultats i persecucions cap als qui el segueixen (Mt 10,16–19), però les situa com a molt millors, en tots sentits, que el camí dels qui no volen creure (quan diu que el qui el segueix edifica la casa en la roca, mentre que el qui no el segueix l'edifica sobre la sorra). Finalment, Jesús diu: “el meu jou és suau i la meva càrrega lleugera” per indicar-nos que sempre és millor viure segons la Veritat.

Jesús fa molts ensenyaments i entre aquests, parla d'estimar els enemics, de parlar l'altra galta quan ens fan mal, de no exhibir les nostres bones obres perquè ens elogiïn, sinó fer-les d'amagat (cosa que agrada al Pare). Jesús també ens ensenya que no s'ha de judicar els altres si no volem ser judicats nosaltres mateixos.

Jesús era odiat perquè delatava el mal que hi havia en la seva societat i en el món. Així, a través de la paràbola dels vinyaters homicides prediu el que passaria a Israel, i què és el que acabaria passant amb la seva heretat (Mt 21,33–46). En els versets finals, parla d'ell mateix com la pedra rebutjada pels constructors, que ara és la principal que corona l'edifici.

Jesús, quan parla del judici final (Mt 25,31–46), diu que les persones seran jutjades pel que hauran fet. A més, afegeix que tot allò que s'haurà fet de bé a algú altre, se li haurà fet a Ell. Igualment, tot el mal que s'hagi fet a qualsevol, se li haurà fet a Ell. Cal destacar que Jesús afirma que el que fas a algú li fas a Ell, però no diu que Ell mateix sigui l'altre; més aviat diu que Ell i el seu Pare faran estada en els qui creguin en Ell, i no diu que faran estada en tothom.

Finalment, Jesús diu que ens enviarà l'Esperit Sant quan Ell marxi. A l'Esperit, també se li donen els noms de “el Defensor” o “l'Esperit de la veritat”, ja que és el que tenim en nosaltres els cristians i les persones que obren el bé però que encara no coneixen el Crist. L'Esperit diu i evidencia la veritat, condueix cap al Senyor, dóna força i il·lumina.

MORT DE JESÚS

Jesús donà la vida per salvar el món, no per condemnar-lo. Seguí completament el que havien dit les escriptures sobre la seva passió i mort per plaure al Pare. No se n'apartà mai, ni tan sols als moments més difícils, com podem llegir en la pregària de l'hort de Getsemaní (Mt 26,37–39).

Jesús fou considerat, per part de les autoritats jueves, com un membre putrefacte que s'havia d'amputar. Qüestionava que la rigorositat dels fariseus cap als altres no la tenien cap a si mateixos; i denunciava tot allò que tenien de superflu, mentre que no valoraven el que és més important (com diu el verset de Mt 9,13: “el que jo vull és amor, i no sacrificis”).

Seguint la legislació establerta, els fariseus i mestres de la llei no tenien potestat per executar a ningú, per això passaren la pilota al governador romà, Ponç Pilat, perquè l'executés. Així, entre els uns i els altres, feren executar Jesús en la creu. Sobre Ponç Pilat, cal dir que tingué un breu diàleg amb Jesús, però quan Pilat li qüestionà què era la veritat (Jn 18,37–38), Jesús no contestà, ja que l'altre no creia.

En el procés i en la passió, Jesús hauria pogut intentar esquivar la mort (Mt 26,53–54); però, com un xai que era portat a ser degollat, no s’hi resistí. Els maltractes que rebé abans de morir ja es trobaven en les profecies d’Isaïes sobre el Servent del Senyor (Is 50). Jesús morí a la creu, la mort més ignominiosa de l’època, reservada als maleïts. Després d’unes hores d’agonia, morí sense cap força i anorreat. D’allà estant digué: “Eloí, Eloí, ¿lemà sabactani?”, que vol dir “Déu meu, Déu meu, per què m’has abandonat?”. Fou enterrat en un sepulcre, i tots els seus seguidors es dispersaren i s’amagaren per por dels jueus.

RESURRECCIÓ

Ningú no s’esperava la resurrecció, tot i que Jesús els n’havia parlat en diverses ocasions.

El diumenge, que era el tercer dia després de la seva mort, Jesús ressuscità i es donà a conèixer als seus més propers; i després, a través de prodigis i miracles, a molts altres.

ASCENSIÓ

Jesús, abans d’ascendir al Cel, digué: “Seré amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món”. I així és, amb la seva presència espiritual en la persona de tots els qui creuen en Ell. Jesús també es quedà amb nosaltres en l’Eucaristia, que com proclamà el concili tridentí és “cos, sang, ànima i divinitat”.

VINGUDA DE L'ESPERIT

Calia que Jesús marxés per tal que enviés el seu Esperit sobre nosaltres. Així ho anuncià, i ho confirmà en fets. Jesús no volia instaurar un regne com els altres regnes de la terra; on les coses es fan com les vol el rei pel seu poder terrenal, externament, per un sou o uns beneficis; seguint les lleis i interessos de cada moment. Més aviat, el que volia Jesús era que el seu regnat fos a través d'establir el que avui en diríem un “feeling” amb Ell i entre nosaltres, els cristians, cosa que no hauria pogut ser si s'hagués quedat manifestament amb nosaltres. Jesús instaurà un nou regne damunt la terra, un regne dels cors i els fets; un regne per sempre, amb un rei que és Pare.

El dia de Pentecosta (50 dies després de la resurrecció de Jesús), el Senyor envià el seu Esperit Sant sobre els deixebles (Ac 2,1–4). Llavors, els seus deixebles, plens de la força de l'Esperit, sortiren i escamparen la bona nova de l'Evangelí, confirmant-la amb obres i prodigis.

EL RETORN DE JESÚS

A la fi dels temps, en una data que no coneixen ni Jesús ni els àngels, Jesús tornarà de la mateixa manera que va marxar; és a dir, enlairat d'entre els núvols. Això sí, la seva vinguda serà amb gran majestat i poder.

Abans, però, hi haurà la gran tribulació, persecucions i desgràcies arreu de la terra; el mal, per un temps, tindrà gran poder i serà

un període difícil per als homes, entre els quals els creients seran provats. Però pel poder de Jesús, el bé vencerà el mal i hi haurà un gran judici sobre vius i morts.

Com diu l'Apocalipsi, els bons viuran per sempre i no hauran de témer el que passarà als impius, que és una segona i definitiva mort (Ap 20,14–15).

Després de tot això, hi haurà un Cel nou i una Terra nova on per sempre més el veurem, i viurem amb Ell.

EL BÉ FA BÉ
I EL MAL FA MAL

Basat en Mt 12,22–28

Com el comerciant que troba una perla de gran valor i es ven tot el que té per comprar-la, o com la dona que tot escombrant la casa troba la moneda de plata que havia perdut i surt a celebrar-ho amb les amigues; jo he descobert, tot escoltant l'Evangelí, un fet de gran valor: del bé sempre en surt bé, i del mal sempre en surt mal. Quan parlo de bé i de mal és tant en sentit espiritual com en sentit d'obrar.

El fragment de l'Evangelí d'on he tret aquest coneixement és aquell que diu que en una ocasió, Jesús fou acusat d'estar posseït pel Maligne; llavors, Ell, que coneixia els pensaments dels qui l'acusaven, els contestà: «Tot reialme que es divideix i lluita contra si mateix va a la ruïna. I tota ciutat o casa que es divideix i lluita contra si mateixa, no durarà. I si Satanàs treu fora Satanàs, vol dir que està dividit i lluita contra si mateix. Com podrà, doncs, durar el seu reialme?...».

Una conclusió important d'aquest fragment és que un bé no anirà mai contra un altre bé; ni un mal contra un altre mal. D'un bé mai no en surt una cosa dolenta i del mal mai no en surt cap cosa bona. Si hi ha algun mal, en tot cas prové d'un altre mal que ja hi havia; però no pas d'un bé. Igualment, si hi ha un bé, en prové d'un altre.

Parlant amb mossèn Narcís Costabella de tota aquesta qüestió, em va dir que no era un tema teològic, ni filosòfic, sinó eminentment pràctic. A continuació, em va dir: «Doncs, què?, hem de fer mals perquè en surtin béns?».

Una vegada, parlant d'aquesta qüestió amb un religiós de Figueres, em va dir que el mal es podia convertir en bé, i que l'exemple més important d'això era el cas del martiri, on un gran mal es convertia

en un gran bé. Però, en el martiri, hi ha el bé de la persona, que l'ha anat exercint al llarg de la vida i el bé del qui entra en la glòria del cel (gràcies a la seva perseverança i a la gràcia de Déu). I, en el martiri, també hi ha el mal d'assassinar un innocent i el mal de no permetre-li que continuï fent la seva tasca de bé. D'aquesta manera, no és que el mal es torni en un bé sinó que el bé va fent el seu camí i el mal en fa un altre: l'un va contra l'altre. A més, parlant del martiri, tampoc no és pas que una gran derrota de la terra pugui ser una gran victòria al cel: les victòries de la terra són victòries per al cel, i amb les derrotes de la terra passa que són també derrotes per al cel.

En una ocasió, parlant amb un policia municipal, em va dir que la policia era un mal necessari. Aquest pensament en va cridar l'atenció i amb els anys el vaig desmentir: el bé és necessari, però un mal mai no és necessari. En tot cas, el policia hauria d'haver dit que el seu cos de policia era un servei necessari (i que, si de cas, en ocasions els seus membres feien mals innecessaris).

El bisbe Jaume, de Girona, referent a aquesta qüestió, va afegir el fet que el bé i el mal es troben arreu (i en tothom).

Aquesta reflexió evangèlica no és en absolut maniqueista, ja que no intenta dividir tota la realitat en bé i mal; sinó que admet que hi ha coses que simplement són; no són ni bones ni dolentes. Referent a això, una vegada, una professora de l'assignatura 'Ètica de la vida', va dir que hi ha una jerarquització segons la qual davant un bé a preservar es pot fer un mal (que no sigui tan gran com aquell bé a defensar). Posava l'exemple d'un socorrista que bufetejava un que s'ofegava per asserenar-lo i així poder-lo salvar. Però, realment, colpejar el qui s'ofegava per asserenar-lo no era un mal; simplement s'havia de fer perquè no hi havia cap més remei.

El bé i el mal no es troben en les coses sinó en les persones.

De vegades, atribuïm quelcom al mal, però no és que sigui així, sinó que som nosaltres mateixos que ens compliquem massa.

L'objectiu d'aquesta reflexió no és perfeccionista (que com deia l'ermità de Montserrat Basili Girbau: «el perfeccionisme, que és un excés, és un mal»), sinó que intenta desmuntar la fal·làcia segons la qual de vegades s'han de fer mals per obtenir-ne béns.

El que busca el cristià és anar a favor de la natura, ja que la natura és obra de Déu; i aquesta no és incompatible amb el bé que busca el cristià.

A propòsit de tot aquest fet que es comenta, hi ha els llibres Sapiencials dels Proverbis, Saviesa, el Siràcida i —fins i tot— Job, que diuen que el bé dóna ple de bons fruits; Job també persevera en el bé.

El bé té uns camins i uns fruits; el mal uns altres camins i uns altres fruits. El camí i els fruits del bé són bons i saludables per a la persona, mentre que els camins i fruits del mal li són nocius.

Una vegada, parlant amb una ermitana franciscana, li vaig preguntar com és que moltes persones no s'adonaven que havien de fer el bé per treure'n ple de bons fruits, i en canvi feien el mal tot rebent-ne males conseqüències. Ella contestà que el Maligne també treballa perquè les persones no s'adonin que han de fer el bé.

Tampoc no es pot parlar mai d'un excés de bé. Per exemple, quan es diu que algú és massa bo, no és perquè hi hagi massa bé en ell i això provoqui un mal; sinó perquè peca de mals com ara la ingenuïtat o altres. És una fal·làcia pensar que molt i molt de bé acaba fent mal.

També cal dir que un concepte és la legalitat i un altre és allò que està bé. Per això els cristians trobem els referents en els evangelis.

Després d'haver comprovat durant anys aquesta naturalesa de les coses (que el bé fa bé i el mal fa mal), he constatat que és així, sense excepció.

Cal dir que de bo, només n'hi ha un, que és Déu, i que Ell s'escapa, en tot, a la nostra possibilitat de raonament i de judici.

REFLEXIONS
DES DE L'EVANGELI
I

Sobre el bé i el mal

El bé fa bé i el mal fa mal.

※ ※ ※

Sobre algunes teories, estudis i ideologies

El qui va més enllà de Déu es queda sense Déu (i Ell se'ns revela clarament i nítidament en la persona de Jesucrist).

Una vegada, un professor d'antropologia filosòfica va comentar que era força fàcil criticar una teoria o visió del món; i que el complicat era muntar-ne una. Però no cal muntar una nova gran teoria; Jesús ja ens ha explicat tot tal com va. El que cal és anar desmuntant els castells de fal·làcies que construeix l'Enemic.

El concepte de divinització de l'home que empen alguns teòlegs és fals. Quan Jesús fou acusat de blasfem per dir-se fill de Déu, els digué: "Si la vostra llei diu que sou déus, ¿per què a mi, a qui el Pare ha consagrat i ha enviat al món, m'acuseu de blasfem quan declaro que sóc fill de Déu?". Així, feia esment implícit al Salm 82 on Déu tracta irònicament de déus uns membres del poble escollit que obraven el mal. Un comentari, per part de Jesús, ple d'ironia cap als qui l'acusaven i d'humilitat.

Així com el sagrari no es divinitza, l'home tampoc. Jesús mai no digué ni insinuà una divinització de l'home.

Alguns, al·legant que el que hi ha escrit a l'Evangelí és una forma de llenguatge que pretén explicar una realitat més profunda que allò que llegim a primera vista, neguen que succeïssin realment molts fets que s'hi narren. Això pot ser degut al relativisme de la societat d'avui i a convertir la fe en una matèria d'estudi. Però Déu, fent les coses tan senzilles com sempre (el pa i el vi, el perdó,...) per què no podia fer tot el que s'hi narra? Per això, és millor quedar-se amb la senzillesa de l'Evangelí (on Jesús diu: "T'enalteixo, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè has revelat als senzills tot això que has amagat als savis i entesos")

Tant de bo al llarg de la història, davant els moments que vivien i els corrents amb què es trobaven (inquisició, la creu i l'espasa, comunisme, el que fos...) tots els cristians que visqueren aquests moments s'haguessin mantingut en la senzillesa de l'Evangelí.

L'evolucionisme, en sentit estricte, és un déu fals. Aquest nega el paper de Déu en la creació i creu que l'evolució es val per ella mateixa. Però per més milions d'anys que passin, de la pedra i els gasos no en surt la complexitat de vida que tenim. Els fruits de l'evolucionisme estricte han estat: la negació de Déu, l'identificar-nos en un simple esgraó de la vida animal, la despesa grandiosa de recursos en la recerca de vida o aigua en altres planetes per diversos motius, el reduccionisme de la persona humana... A més, tampoc explica d'on va sortir la matèria primera ni el que la va provocar. Avui, Déu com a tal, té vetada l'entrada a les universitats. Antigament, en les diverses cultures s'atorgava un origen o altre a l'home, la qual cosa li donava certa riquesa; és simptomàtic que en la buidor d'esperit que estem vivint avui, reflectim aquesta buidor en la teoria

buida de l'origen evolucionista de l'home i de tot (l'home ja no ve dels déus sinó del no-res; i tampoc va cap enlloc). Els evolucionistes estrictes no estan més a prop de la veritat, ni donen millors fruits, que aquells creacionistes que es prenen la Bíblia literalment. La mà de Déu i les descobertes científiques ètiques no s'oposen, ja que una cosa no nega l'altra; però Déu parla a l'home de cada temps amb un llenguatge que entengui. Als temps de Jesús, no es podia parlar d'un evolucionisme conduït per Déu, ja que l'home no estava preparat per entendre-ho.

La frase de Marx segons la qual la religió és l'opi del poble i l'afirmació que aquesta l'aliena són una gran fal·làcia. El cristianisme no aliena ningú enfront la injustícia. L'Esperit no deixa sotmetre ningú en el mal, ja sigui en el context d'un país, ja sigui en les condicions laborals d'una empresa, o on sigui. L'Esperit desperta les consciències per al propi bé i per al bé comú. L'Esperit ens porta a la veritat i la solidaritat. Tant de bo no s'hagués enganyat tanta gent amb aquella fal·làcia. A més, Marx és reduccionista pel que fa a l'home, ja que rebutja el seu vessant espiritual. D'altra banda, Nietzsche ens proposa una vitalitat i una vida que finalment s'estronquen després de molts errors (i de mal entendre Déu i el cristianisme). I Freud, l'anomenat tercer "mestre de la sospita", deia que el conscient només era la punta de l'iceberg de la persona, i que la resta era inconscient; si això fos així, el món seria aigües.

Sobre el sentit de la vida

No cal estar sempre buscant el sentit de la vida, ni donar-li un sentit estrany. Es tracta només de viure conforme al bé per després rebre la vida eterna. No hi ha més; aquest és el secret de la vida.

Els aventurers espirituals, o els que volen provar-ho tot, és molt fàcil que acabin en una secta.

Si la vida humana s'acabés en aquest món, l'existència no tindria sentit, i per a molts no valdria la pena viure. Però Jesús ens ensenya que no és així.

Encara que alguns es preguntin on era Déu durant els camps d'extermini nazis, Déu no hi era absent; allò que es feia a les víctimes se li feia a Ell. I Ell jutjarà. Ens ho ha ensenyat Jesús.

* * *

Sobre l'Evangelí

En la vida de l'esperit uns semblen, altres reguen..., però a l'Evangelí hi és tot. Tot el que hem de saber ho trobem allà.

El llenguatge de l'Evangelí no és complicat ni necessita grans intèrprets; allà, cada un hi troba un missatge per a ell i per a tothom. Jesús parlava així, sense intèrprets. Altrament, el qui va més enllà de Déu es queda sense Déu.

El Nou Testament pot semblar difícil en alguns punts. Però a l'Evangelí, que és tan senzill, com ja he dit, hi és tot.

Si ens arriba quelcom d'estrident contrari a l'Evangelí i això ens fa trontollar en dubtes, sempre prevaldrà l'Evangelí.

En la paràbola del fill pròdig, cal no passar per alt que el pare diu al fill que no s'ha esgarriat: "Fill, tu sempre ets amb mi, i tot el que és meu és teu". Als creients, això ens pot fer veure la immensitat que el Senyor ens deixa per fer el bé i anar endavant.

✻ ✻ ✻

Sobre Maria

Així com la llum ve del sol i es reflecteix en la lluna, el bé ve de Déu i es reflecteix d'una forma especial en Maria; el favor i la llum de Maria venen de Déu; i moltes vegades, amb la seva claror, ens ajuda en les nits de la vida. Els homes i dones de moltes generacions hem tastat i graït els fruits de la seva intercessió.

Les lletanies no són una exageració. De fet, què són totes aquestes al costat de Déu mateix? Inclús la maternitat de Maria sobre Ell és una cosa molt petita al costat del que és Déu mateix. I els qui preguem a Maria fruïm de la seva protecció i de la seva forta intercessió.

Afirmar la virginitat de Maria en infantar Jesús és dir que l'Evangelista diu la veritat i reconèixer la paternitat de Déu en Jesús. Allò que el Pare ha donat al Fill val més que tot i no li serà pas pres.

* * *

Sobre Jesús

El cristià no s'enamora d'una ideologia, ni tan sols d'una doctrina, sinó de la persona de Jesucrist.

En l'Eucaristia, hi ha en tot el cos i la sang de Crist. Si algú no ho veu així, és per les cadenes de la raó que li diuen “com poden aquest pa i aquest vi ser el cos i la sang de Crist?”. Però Jesús, que ho feia tot senzill, ho volgué fer d'aquesta manera.

Com digué el Concili de Trento, en l'Eucaristia hi ha el cos, la sang, l'ànima i la divinitat de Jesucrist. I l'àngel de Fàtima, l'any 1916, a més de dir això, afegí: “Present en tots els sagraris de la terra”.

Les darreres paraules de Jesús a la creu foren: “Déu meu, Déu meu, per què m'has abandonat?”. Certament, calia que el Pare s'apartés del Fill perquè aquest morís.

Algunes persones, de Jesucrist, en poden dir qualsevol cosa; però els cristians creuen el que Ell diu de si mateix; és a dir, que és Déu i home. Això vol dir creure que diu la veritat.

* * *

Sobre els enemics

És veritat que hi ha enemics, Jesús parla d'aquest fet en l'Evangelí i diu que els hem d'estimar; per això va molt bé el consell d'una ermitana que deia: "No consideris a ningú com un enemic" (això, és clar, sense donar per bo allò que aquest fa malament).

✱ ✱ ✱

Sobre la fe

Per a presentar la fe no calen llenguatges de moda; ni, com diuen alguns, grans ponts teològics o culturals perquè sigui acceptada en totes les nacions. El que cal és tornar a les arrels, a l'Evangelí.

Si avui no hi ha miracles, és perquè no hi ha fe. En una ocasió Jesús anà al seu poble, però no pogué fer—hi gaires miracles perquè no creien en Ell. Sense fe no hi ha miracles. Jesús digué que amb una fe petitíssima com una llavor, es podia dir a un esbarzer que es plantés al mig del mar, i ho faria.

Alguns diuen que no tenen fe però que els agradaria tenir-ne. A aquests, se'ls hauria de dir que la fe no tothom la té, però tothom la pot demanar.

S'ha d'ensenyar els nens a resar, ja que de l'oració a Déu en surt la fe, i d'aquesta en surt l'amor a Ell. Deixar-los triar a ells de tan petits, o esperar que ho facin quan siguin grans, és donar-los una responsabilitat que no poden assumir.

✱ ✱ ✱

Sobre l'Església

A l'època medieval, el que atreia multituds, malgrat el poder mundà pel mig, era l'essència de l'Evangelí. En aquella època, malgrat grans parafernàlies enmig de l'Església, també hi havia molta fe.

És absolutament fals que l'Església estigui dividida en jerarquia, que va per un costat, i base, que va per un altre. El Crist ens fa u encara que hi hagi diferents parts. Una part del cos no pot dir a una altra que no forma part del cos pel fet de ser diferent d'ella.

L'Església no és poderosa en el sentit mundà de la paraula; ho havia estat, però ja no ho és. El seu pes en el món d'avui radica en els seus valors i les seves obres. Avui fa goig veure-la oferint els seus serveis.

Quan es parla de "Mare Església", no hem de dir si és o no així tot bandejant-ho amb una anàlisi superficial. En zones desfavorides del planeta, hi ha moltes comunitats cristianes que, malgrat la fam i la malaltia, reben amb gran goig l'aliment espiritual que l'Església els acostava. Més aviat, el que hem de començar valorant, és si un mateix ha rebut i rep d'ella aliment i instrucció sòlids per a una vida digna i cristiana.

Sobre els miracles

Un vell mossèn em parlà de miracles i exorcismes que havien realitzat coneguts seus. Però ara, la fe s'expressa d'una altra manera: per exemple, allò que anunciava l'Evangelí que no ens afectaran les serps ni les metzines es refereix, avui, a fer-ho amb l'avenç de la ciència i fent arribar els remeis a les persones que el puguin necessitar. Igualment es refereix, també avui, en sentit figurat, al fet que els cristians no sucumbiran en la fe als malvats i als efectes de les seves obres.

Cal dir, que en l'aparició de Fàtima de 1917 es feren miracles que no es poden explicar per la raó, davant desenes de milers de persones i mitjans de la premsa. Això s'ha de tenir en compte, ja que no és possible fer-ho a través de la suggestió ni de cap muntatge.

En un dels mateixos missatges de Fàtima, la Verge digué que el motiu que porta més ànimes a l'infern és el pecat contra la carn.

* * *

Sobre el que són algunes coses

Un vell amic, per ordenar-se sacerdot –als anys trenta del segle XX,– féu un estudi acadèmic sobre els àngels en la tradició cristiana. Cinquanta anys després, m'esmentà que cada persona té un àngel que vetlla pel seu bé; algunes persones, per la seva especial necessitat, en tenen dos. També cada país i cada institució tenen el seu àngel.

Un vell mossèn recomanava resar alguna oració com a darrera acció del dia, quan ja tot estava fet.

Carlemany parlà als sarraïns que envairen la península ibèrica amb el llenguatge que ells parlaven. En aquell moment, calia parlar aquest llenguatge per a no sucumbir (com passà al nord d'Àfrica, on hi havia hagut un gran auge del cristianisme dels primers segles, que desaparegué). Recordem, com va dir el Mestre: “sigueu astuts com les serpents i senzills com els coloms”.

Algú donava com a consell pràctic la recomanació que les persones hem de fer com els gossos del carrer: anar rondant, si fa olor d'amor, t'hi quedes; si no, te'n vas cap a una altra banda. El mateix podríem dir de moltes situacions de la vida i inclús de les pel·lícules de la televisió; on el que ens les fa avorrir realment és la manca d'amor que s'hi reflecteix.

La humilitat és la veritat. Si et diuen de més o de menys i contestes amb la veritat, ets humil.

La condescendència és que ens creiem imprescindibles per a fer un bé, però realment l'únic necessari per a fer aquest bé és Déu. Nosaltres som instruments de Déu.

L'home, per si sol, no pot res, però Déu ho pot tot; per això, hem de permetre que Ell faci el bé a través nostre.

Per anar a la vida eterna del cel, no cal ser un místic ni tenir grans experiències de fe. Aquells a qui van dirigides les Benaurances no en saben res de tot això.

De molts fenòmens paranormals, siguin quins siguin, no en sabem res; només coses fosques. En canvi, Jesús, Déu, es manifestà clarament i se'ns mostra de la forma més senzilla.

Per saber com és cada persona, acudim a les frases que digué Jesús: “Pels fruits els coneixereu”. I, “Cap arbre bo dona fruit dolent ni cap arbre dolent en dona de bo”.

En la Bíblia, hi ha descrits miracles perquè hi havia la fe que es necessitava per a fer-los i que aquests donessin fruits. Tal com s'hi explica, allà també hi havia la intervenció de Déu en els conflictes bèl·lics, perquè llavors la gent s'expressava d'aquesta manera (eren uns *bèsties*). I avui, Déu se'ns presenta d'una altra manera i amb uns altres camins. És una qüestió de llenguatges. No hem de voler interpretar allò antic des del nostre ara i aquí.

Se'ns té acostumat a identificar l'amor amb el cor de la persona. Recordem que el cor pot ser bo o dolent (Jesús deia que d'aquest també en surt tot allò que contamina la persona tal com adulteris, robatoris, injúries...); en canvi, l'amor és sempre bo. De vegades, per amor, renunciem a allò que ens empenyeria a fer el cor.

Una vegada, un mossèn xinès, parlant a un grup sobre el cristianisme, digué: “mireu”, i assenyalà la figura d'un buda assegut en la postura del lotus, rient i gras. Llavors, assenyalà una creu amb el Crist sofrent i digué: “mireu allà”. I afegí: “Està clar, no?”. Era evident, el primer expressava fugida del sofriment; i, el segon, donar-ho absolutament tot per als altres. Dues concepcions ben diferents.

El mal es serveix de la por com a eina per a dissuadir de fer el bé. Per això, un consell que trobem molt en l'Evangelí és que no tinguem por.

Quan s'és temptat amb força però es vol perseverar en el bé, es pot dir: "Senyor, rebutjo el pecat, la malaltia i la mort".

Sobre els sacrificis i oferiments, cal dir que els sacrificis que vol el Senyor no són tant estar-se de coses que necessitem o afligir-nos amb dolors, sinó més aviat fer allò que s'ha de fer. I una manera bona i intel·ligent de treure partit de les dificultats és oferir-les-hi.

* * *

Sobre el cristianisme

Jesús no ens dona una teoria, una abstracció o una connotació. Ens diu les coses tal com són.

Un professor deia que totes les religions, ben portades, et duïen allà mateix. Però això no és el que deia Jesús; Ell deia, implícitament i explícitament, que era el camí, la veritat i la vida (i no un dels camins, una de les veritats i una de les vides). Aquell professor també comparava el coneixement de Déu i fer la seva voluntat a pujar una muntanya; però en el cristianisme es parla més aviat que és Déu qui ve a salvar l'home.

L'aparició del cristianisme atorgà una gran dignitat a la persona, que fins llavors no havia tingut.

Sobre les religions, Jesús diu, a l'Evangelí, que els qui havien vingut abans que Ell eren lladres o bandolers. Això vol dir que Ell és el Salvador que havíem d'esperar.

Des de sempre, el més fort és Déu, el que té la raó i per a qui està reservada la victòria final (i per tant l'eternitat). Però els seus seran provats, com l'or és provat al gresol.

No es pot parlar de fonamentalisme cristià; ja que ser cristià no és fonamentalista. Una altra cosa és que es faci dir cristià.

Considerem com a cristià allò que diuen els evangelis, i no tot allò que fa algú que se'n consideri. Així doncs, tots els episodis negatius que hi ha hagut al llarg de la història atribuïts al cristianisme (inquisicions, evangelitzacions amb l'espasa, invasions contra eixos del mal,...) no només no són cristians perquè no estan en cap punt de l'evangelí, sinó que contradiuen el que ensenyà Jesús

El cristianisme no pot validar mai la pena de mort. No es pot dir mai a ningú: "has de morir pel que has fet"; i menys, dir que ho fas amb el consentiment de Crist (el Déu de l'amor i de la vida).

Sabem que, a més de ser bo també cal creure en Ell; així ho manifestà Jesús quan abans de ser enlairat cap al cel donà l'encàrrec d'evangelitzar els altres pobles.

Com deia un vell mossèn xinès respecte a l'assistència a missa els diumenges: "Creure i no practicar és prendre el pèl a Déu... I Déu no en té ni un pèl, de tonto".

Estimar l'altre com a tu mateix és un dels manaments més grans que Déu ens dona. Però, tal com diu l'Evangelí, el fet de considerar l'altre com un germà ens ho ha donat per compartir-ho entre els mateixos cristians.

* * *

Sobre la família

No tota relació de parella és a favor de natura. Voler obrir-hi el consentiment moral pot confondre molta gent que d'altra manera obriria bé; i pot ser una falsa mostra de pietat.

El casament és per a tota la vida; i així ho digué Jesús. Si algú no té èxit, es pot separar; però, si es torna a ajuntar amb qui no és la seva parella, el podrà ajudar el coneixement d'aquella paràbola que digué Jesús d'aquells dos que pregaven en el temple (i que és vàlida per a tota situació de pecat), segons la qual el qui es té per just no és perdonat, mentre que el qui sabent-se pecador demana perdó, és perdonat.

* * *

Sobre la vida

Consentir l'eutanàsia seria obrir les portes a la cultura de la mort i donar-li entrada. El resultat seria nefast i incert. Un punt dolç és, sense manllevar la vida, evitar al màxim els patiments del malalt, sense allargassar-li la vida amb molts pegats.

L'avortament no és justificable, ja que mai no ho és treure la vida d'un altre. La cèl·lula resultant de la unió de l'espermatozoide del pare i de l'òvul de la mare, ja té tota la càrrega genètica pròpia, diferent de la dels pares. És, doncs, un individu en procés propi i dependent de la mare. Acceptar l'avortament o la píndola del dia després és un fals progressisme. Si hi ha tants avortaments, és perquè l'embrió no es pot defensar.

※ ※ ※

Sobre Déu Pare

Jesús digué que aquí a la terra no donem a ningú el nom de pare, ni de guia, ni de mestre, ja que tot això només ho és Déu. De fet, l'únic pare que tenim tota la vida com a tal, que ens instrueix i que ens posa el plat a taula és Ell. Déu es cuida sempre de nosaltres, físicament i espiritualment.

El sentit de tota la creació és donar glòria a Déu; una glòria que Déu no necessita, però que vol. Aquest és el sentit de l'existència.

※ ※ ※

Sobre la societat

L'home no es sustenta a si mateix, ni és autosuficient: a la que Déu desapareix de les nostres vides o de la nostra societat, hi apareixen els ídols.

A les escoles hauria de fer-se l'assignatura de religió cristiana; no per una qüestió cultural, sinó per l'enorme necessitat de valors cristians que té la nostra societat, cada vegada més mancada d'aquests.

※ ※ ※

REFLEXIONS
DES DE L'EVANGELI
II

Sobre el matrimoni

En la celebració dels seus 75 anys de casats, l'ancià matrimoni protagonista manifestà al capellà que celebrà la missa: “El secret del matrimoni és tenir la fidelitat dels gossos i la discreció dels gats”.

El matrimoni és com un hort: depèn del que hi posis. Si hi deixes sortir les males herbes, aquestes creixeran, aniran a més i faran el seu efecte. En canvi, si les arranques tan bon punt apareixen, els fruits seran abundants i bons. Aquestes males herbes poden ser des de la monotonia fins als mals pensaments o el no tractar prou bé la teva parella.

Sobre les relacions sexuals, un vell mossèn digué en una prèdica que amb la parella que estimes i a la qual ets fidel, cada vegada és diferent. Igualment, un consumat catòlic digué que amb l'edat baixa la quantitat i puja la qualitat de les relacions. Aquests dos fets disten molt dels tòpics que sovint inculquen els mitjans i que carreguen contra el matrimoni.

* * *

Sobre l'avortament

Hi ha qui diu que si el nen que ha de néixer ha de sortir discapacitat val més avortar. A aquests, se'ls hauria de preguntar en el seu cas què s'estimarien més: néixer i viure en l'amor com a discapacitats o bé ser avortats abans del naixement.

En la societat d'avui, molts es prenen de forma molt seriosa viure fàcilment i còmodament; però, en canvi, no es prenen tan seriosament la vida del no nascut.

Per a la psicologia de l'embarassada no és gens agradable avortar. Aquest no és el camí correcte ni el fàcil.

* * *

Sobre Déu

Està de moda, entre alguns creients, dir que Déu és pare i mare; però Jesús manifestà Déu només com a pare. Així és, les persones parlem de la mare natura o la mare pàtria, entre altres, perquè és l'entorn que ens ha vist néixer i créixer. Déu, en canvi, és el pare que ens hi ha posat i que ens sustenta.

* * *

Sobre el que són algunes coses

No es tracta de fer grans coses o molt especials. Es tracta de fer el bé i Déu ja farà reeixir allò que fem.

Els homes, per si mateixos, no podem res; tenim tant de bo com de dolent. Per això, si mai fem res de bo, li n'hem de donar gràcies a Ell.

Alguns magnats o líders polítics parlen sovint de fer grans coses i de fets molt especials. Però de què serveix fer quelcom gran si és dolent? Així, veiem que és molt més gran donar una moneda a un pobre que no pas fer quelcom dolent que afecta moltes persones. Sempre serà més quatre en positiu que deu mil en negatiu.

Jesús diu que qui visqui morirà, però que qui doni la vida per Ell viurà. Es refereix al fet que si vivim pensant només en nosaltres mateixos i amb els nostres egoismes no tindrem la vida per sempre; però si, en canvi, ens esforcem a fer el bé, inclús renunciant a nosaltres mateixos quan sigui necessari, Ell ens donarà la vida.

És bo, i es pot, parlar de la glòria dels països; tots tenen la seva. Una altra cosa són les barbaritats que de vegades s'han fet al llarg de la història en nom d'aquesta glòria; això ja no és glòria sinó podridura.

Una vella ermitana, per reflectir que moltes coses no venen del mal sinó del fet que ens compliquem nosaltres mateixos, explicà la següent historieta: “Una vegada, en un convent, hi havia els monjos que pels dejunis, passaven molta gana. Una nit, un novici, no podent més es va aixecar i va anar a buscar un ou i posà un pergamí enrotllat dret amb l'ou a l'extrem superior i una espelma a l'inferior per tal de coure'l. Passant per allà el cap de novicis, el sorprengué i féu el crit d'alarma tot dient-li: “Això és el dimoni qui t'ho ha fet fer”. Tot seguit es sentí una veu, des de les profunditats de l'infern que cridava: “No, no, a mi això mai no se m'hauria acudit”.

Déu dona el seu Esperit als qui obren el bé; i ho fa sense mesura. És l'Esperit de la Veritat i el protector que dóna fruits tals com la mansuetud, el discerniment, l'amor, el goig, la paciència i la fidelitat. Una cosa molt diferent és el que tenen els qui obren el mal: l'esperit de l'error. Aquest neda en un mar de fal·làcies i aparta les persones de la llum; donant tota mena de mals fruits i duent les coses a mal terme.

Com digué un mossèn: “No es pot resar estirat. Els únics que poden resar estirats són els que estan malalts”

Per més que s'escarrassin alguns a sotmetre i doblegar els altres, a molts no els faran canviar a base de maltractes i injustícies. A aquests, el que els mou són altres coses com el bé, la raó o la solidaritat; això sí que mou les seves conductes.

El sentit crític és indispensable; si no, mirem Jesús, Ell en tenia plenament. Al revés passa amb les sectes, que foragiten qualsevol cosa que s'hi assembli. Quan era jove, en visitar un amic que estava en una secta, referint-se a la filosofia, un dels seus líders va dir: “Als nostres nens els ensenyem idiomes, matemàtiques i química. El que mai no els farem són classes de filosofia o que sàpiguen què deia Kant...”.

La història dels pobles no és la de les dinasties. Interessadament s'ha volgut confondre molta gent amb aquesta qüestió.

Com deia el vell ermità d'un monestir, ser cristià és diferent que ser benefactor. Ser benefactor porta associada la frase de Jesús:

“Qui acull un just pel fet de ser-ho, tindrà la recompensa dels justos”. Però ser cristià va molt més enllà.

Malgrat que alguns diguin que avui hi ha més valors que abans o que aquests senzillament són diferents, m'agradaria remarcar que avui hi ha una subtil davallada dels valors en el sentit que aquests solen desaparèixer quan perilla la pròpia comoditat o estabilitat.

Els cristians no tenim l'esperança posada en els nostres mèrits o en les nostres obres, sinó en Ell.

Jesús diu que no hem de témer els qui poden matar el cos, sinó que hem de témer aquell que després de prendre la vida pot llençar a l'infern; diu que aquest sí que l'hem de témer. Complementant això, hi ha el fet que si realment volem lluitar contra els mals que afligeixen la nostra o altres societats, el millor és fer el bé. Per comptes d'esporguir-se, això és el millor que farem perquè nosaltres i els altres no hàgim de patir cap mal.

* * *

Sobre la Bíblia

En la Bíblia, a Isaïes, trobem que el profeta parla d'un servent especial que ha de dur a terme una gran tasca del Senyor. Allà es refereix, d'una forma plena, a Jesús; ara bé, en la mesura que els cristians ens configurem a Ell, allà també s'hi reflecteix en major o

menor manera l'actuar, el viure i el servir de qualsevol cristià. Per això hi veiem reflectida la vida i la situació d'altres cristians que ens han precedit.

La Bíblia és, per a molts, una gran desconeguda. És un llibre ple de saviesa i coneixement de Déu i dels homes. Així doncs, a Siràcida, Proverbis o Saviesa hi diu coses com que tal com és un rei ho són els seus ministres; que per culpa de les males llengües s'han destruït ciutats poderoses i arruïnat famílies senceres; o que coneixeràs quina mena de persona és algú per la manera de vestir, de riure o de caminar.

※ ※ ※

REFLEXIONS
DES DE L'EVANGELI
III

Sobre el que són algunes coses

Algú digué: “La vivència forma, la convivència perfecciona”. I, també: “Encén la teva llum i apaga la teva brillantor”.

La veritat és com un diamant: és una, encara que té moltes cares. No és que hi hagi tantes veritats com persones; això seria un caos. La veritat és la que és, tothom la veu des d'on es troba i tot sovint és bo arribar al seu coneixement. Els mals del relativisme es desfan quan es té la certesa que hi ha una veritat a la qual arribar.

Com sàviament digué una vella ermitana: “No vulguis saber–ho tot”.

Els àngels són un bon tros més forts i més intel·ligents que els homes. Les intervencions manifestes d'àngels en la història humana han estat importants, però de caràcter puntual en el temps. Quan l'apòstol Pere fou alliberat de la presó per un àngel, aquest féu que li caiguessin les cadenes de les mans, sense més. Cal dir que els homes més forts del món estan molt lluny de fer una cosa així.

En esmentar, algú, tota una sèrie de greuges adreçats a una persona, li van dir: “Això és escopir foc”. I així és: l'experiència ensenya que no s'aconsegueix res enumerant un munt de fets negatius, encara que tots siguin certs. És millor plantejar les coses d'una altra manera.

El Senyor ha fet totes i cadascuna de les nacions, aquesta realitat que ens sobrepassa i que ens defineix més enllà d'un mateix o de la

pròpia família. Alguns diuen “El meu país, primer”. I és clar que sí!; igualment, és natural que als teus els coneguis més i els tinguis més estima. Una altra cosa, molt diferent, és la fal·làcia d’alguns que fan servir aquest lema per desatendre i perjudicar tercers.

En una ocasió algú digué, malèvolament, que la gent vol ser enganyada. I, encara que un comerciant li donà la raó, la veritat és que la gent no vol ser enganyada; quan les persones es troben en una situació, els seus ulls busquen la veritat. I no vols una concepció tan errònia respecte al proïsme.

Alguns parlen d’estructures de pecat, però és agosarat i complicat. Quan als evangelis es parla d’arbre bo o d’arbre dolent, i dels seus fruits, es refereix a l’individu.

Com deia l’ermità d’un conegut monestir, el dejuni cristià consisteix a: esmorzar alguna cosa, dinar normal i sopar senzill.

* * *

Sobre Déu

Alguns qüestionen l’acció de Déu per certs motius. Però no ens enganyem: Si les regles i funcionament de les coses en aquesta vida són realment el que presentà Jesús (que hi ha un judici just al final de la vida terrena, que Ell ajuda però que som lliures, ...), tots faríem el mateix que Déu ha anat fent al llarg de la història.

En una de les seves explicacions, un professor de teologia afirmà que en la societat d'avui tot va molt de pressa i que Déu no es mou en la immediatesa. Però la veritat és que Déu no és com una balena que necessiti grans espais i unes determinades condicions per moure's. Ell no té limitacions.

Quan Moisès preguntà a Déu qui havia de dir que era Ell, el Senyor li digué: digues-los que t'envia "JO SÓC". I així és: si algú és, és Ell. Nosaltres, les persones, som i no som: ahir no érem, avui potser som alguna cosa, i demà qui sap. Potser per això el vell mossèn xinès digué que malament rai quan algú afirma "jo sóc".

El Senyor fa servir el que vol i com vol per dur a terme el seu disseny. Vegem-ne tres exemples: primer, per acabar amb l'esclavitud Jesús no s'hi enfrontà explícitament amb el que deia (no ens consta que parlés d'aquest tema), sinó que tot el seu ensenyament està impregnat del rebuig a l'opressió; i l'esclavitud s'ha anat eradicant amb els anys. En segon lloc, i en el cas de les colonitzacions amb la creu i l'espasa, sabem que Jesús manifestà específicament en el seu Evangeli que quan el darrer dia seran jutjats els que actuaven així, Ell els condemnarà dient que no els coneix per res (Mt 7,21-23). En tercer lloc, i igualment, és ben comprensible que Déu deixés perdre les croades, ja que ell no volia imperar, o ser reconegut, amb l'ús de l'espasa, sinó viure com un pare a través de la conversió lliure i plena de les persones.

Sobre l'oració

Un teòleg afirmà que hi ha tècniques de relaxació per a utilitzar mentre es resa el rosari. Però, com quan parles amb qualsevol persona, quan t'hi comuniques, no estàs pendent que això t'hagi de relaxar.

Hi ha qui durant el rés del rosari dóna voltes a allò que demana o bé pensa en les persones per a les qui el resa. Respecte a això, una vegada, les Missioneres de la Caritat, a les quals pertanyia Teresa de Calcuta, estaven a la plaça del Vaticà oïnt el pontífex quan començà a ploure. Llavors, es posaren a resar perquè la pluja s'aturés. Estaven tan endinsades en les seves oracions que no se n'adonaren i continuaven resant quan la pluja ja s'havia aturat. Igual que elles, quan resem el rosari no hem de pensar en les nostres coses o en aquells pels qui resem, sinó que hem de meditar cada misteri que contemplem (i sovint hi trobarem aspectes nous); i Maria, que sap què demanem i què necessitem, intercedirà per nosaltres.

※ ※ ※

Sobre els cristians

S'ha dit que el cristianisme és alegria i que així ha de ser el cristià. Però ser cristià és molt més ampli que aquesta alegria (com veiem multitud de vegades a l'Evangelí; per exemple, en les benaurances). El bon humor congenia molt bé amb ser cristià, però, en algunes ocasions, aquesta alegria pot ser fruit d'una excitació o d'un altre factor.

Si un cristià aconseguís fer entendre a altres que no creuen que la relació entre qualsevol home i Déu és ben bé entre aquests dos, i que l'ensenyament de Déu és a l'Evangelí; llavors, haurà fet el bé més gran que es pugui fer. L'Església està per a servir aquest camí, amb la Paraula i els Sagraments.

Diversos teòlegs sostenen que el credo només es pot resar des d'un mateix (dient "crec") i no des del conjunt de la comunitat (dient "creiem") perquè teològicament no és concebible d'una altra manera. A més, diuen que un no pot respondre de la fe dels altres. Però fixem-nos que l'oració del Pare Nostre que ensenyà Jesús la féu en plural; i que Jesús digué sobre els qui creuen en Ell: "Que tots siguin u, com tu, Pare, estàs en mi i jo en tu" (Jn 17,21). I, també hi ha el fet que els cristians tenim, sovint, un ínfim sentit de comunitat. Si quan el resem diguéssim "creiem", el credo, la comunitat i un mateix prendríem una gran força.

En una ocasió vaig preguntar a una vella ermitana que ara que, seguint els esdeveniments del món, semblava que tot s'acabava, què havia de fer un cristià. Ella respongué: "Confiar en Jesús".

Déu no vol la mort del pecador, i els cristians no anem contra la persona de qui obra el mal. No lluitem contra les persones que obren el mal sinó contra el mal que fan. Com es diu a Efesis 6,12 contra qui lluitem no és contra persones de carn i ossos, sinó contra les mateixes forces del mal que hi ha en l'univers.

Un reputat biblista catòlic digué que s'estimava més els sants de l'Antic Testament que els posteriors, ja que els primers es veien més humans, mentre que els altres semblaven massa sants de guix. En això hi ha una autocrítica important.

La benedicció més gran que hem pogut rebre els homes és que fer allò que vol Déu i allò que convé als homes és el mateix. Quan a l'Evangeli Jesús diu que s'ha d'estimar més Déu que l'esposa, la mare o els fills, és així; però tot i això, lluny de separar-te dels teus, Jesús et porta a estimar-los més i donar-los el millor de tu. Per tant, no ens trobarem que haguem de triar entre els dos.

※ ※ ※

Sobre l'Església

Un agnòstic qüestionava el paper de l'Església en la història al·legant que en algunes ocasions havia beneït persones i coses gens benignes. Però el cert és que el fruit d'aquestes benediccions, com el de totes les que es fan, és ajudar que allò beneït sigui a fi de bé i reïxi, i no pas dotar-lo d'un poder a cegues. Tal i com diu el Nou Testament: «Beneïu, no maleïu».

Avui s'ha de pagar entrada per a visitar certs temples catòlics; però l'esperit de Jesús no passa per aquí. Si és una qüestió econòmica, direm que si no es pot mantenir tant de patrimoni, és que tampoc cal.

En una classe de teologia, el professor i els alumnes defensaven que l'Església és una institució com una altra, amb coses bones i dolentes. Però dos aclariments: el fet que l'Església tingui un vessant institucional no vol dir que només es limiti a això, sinó que és poble de Déu. I segon, si només fos una institució, quina diferència hi hauria i en què seria millor que pertànyer a un club de futbol o ser voluntari d'una entitat social?

✱ ✱ ✱

Sobre el matrimoni

Com digué una vella senyora a la parella que li anunciava que es casava, el matrimoni és saber-se conformar.

✱ ✱ ✱

Sobre alguns temes molt candents d'avui

Avui hi ha un greu conflicte amb el tema de la immigració. I sobre què cal fer. Òbviament, la gent no vol deixar-ho tot i marxar del país; i menys tal com sovint són tractats a fora. Per això, i en benefici de tothom, cal ajudar-los al seu país. Recordem el cas del bon samarità: agafà el desvalgut i no se l'emportà a casa seva, no calia ni era el millor; però s'assegurà que fos rescatat d'aquella situació portant-lo a un lloc segur i oferint unes monedes de plata a l'hostaler per a la

seva manutenció. Si no ajudem els immigrants al seu país, no ens en sortirem, ni ells ni nosaltres.

Una de les grans potes en què pretén sostenir-se el terrorisme és la seva legitimitat. Per això, cal veure que si bé una guerra defensiva és legítima – humana, ètica i religiosament parlant–, el terrorisme és una cosa molt diferent. Hi ha qui, amb astúcia, ha fet passar el terrorisme com a guerra defensiva (i, per tant, legítima), i no ho és. Anar a casa de l'altre i fer una carnisseria no és una acció de guerra, sinó un assassinat. Acabarem amb el nervi principal del terrorisme quan els que hi veuen legitimitat vegin que no en té.

Un dia, estant reunit amb altres cristians per comentar l'Evangelí, es va fer esment d'un atemptat que hi havia hagut recentment. Llavors, vam concloure que volem arribar a la veritat per fer el bé; i volem fer el bé perquè mals com aquest no passin.

※ ※ ※

Sobre els miracles

En les aparicions de Fàtima, la Llúcia preguntà a la Verge perquè no s'havien concedit algunes peticions fetes per vilatans a la Verge. Ella contestà que Déu no els concedia allò que demanaven perquè Ell no confiava en ells. S'han de donar motius al Senyor perquè confiï en un mateix.

※ ※ ※

Sobre l'Evangeli

Una ermitana deia que l'Evangeli és tan senzill que a cap persona se li hauria acudit inventar-se una cosa així. I que, per tant, només pot venir de Déu.

S'ha parlat de segona evangelització, de nova evangelització o de re- evangelització (d'Europa, de les famílies, del que sigui); però tot això és complicat: senzillament tots i cadascú ens hem d'anar evangelitzant, amb aquella senzillesa dels primers cristians.

✻ ✻ ✻

ELS FRUITS
DELS VALORS

En una conferència sobre pedagogia, un professor plantejava la qüestió de què eren els valors en un temps en què parlar de valors és molt relatiu. Afirmava que allò que per a uns és un valor, per a altres no ho és. També deia que per a alguns quedar-se els diners dels altres és un valor. I és, arribats en aquest punt de tanta fragilitat i necessitat d'aclariments, quan sorgeix el punt de vista d'aquest article.

Podem començar dient que tots aquells valors que porten al bé personal i comú es poden qualificar com a tals; i que per contra, aquelles actituds i valoracions que porten al mal són contravalors. Així, ja sabem que no tot són valors.

A la nostra societat, hi ha una subtil però marcada davallada de valors. Així ho constatem quan veiem les actituds de petits i grans que no es fonamenten tant en uns principis morals, com era més habitual en l'època dels nostres pares; i no solament aquí, a casa nostra, sinó arreu del món. No podem demanar a la societat en general que tingui fe, però sí que li hem de mostrar el gran benefici que suposa la pràctica dels valors. Un exemple ben clar el trobem en el matrimoni, on la societat d'avui ens dona un munt d'estímuls i recursos per a la divisió; mentre que la visió cristiana dona eines per a la reconciliació. Els fruits d'una i altra són ben evidents.

Per posar en pràctica els valors i fer que aquests donin fruits no es pot ser ingenu o imprudent, ja que llavors es poden produir els efectes contraris. És per aquest motiu que Jesús digué: "Sigueu astuts com les serpents i senzills com els coloms". També afirmava que: "Pels seus fruits els coneixereu" i "Cap arbre bo dona fruits dolents ni cap de dolent en dona de bons". En una societat tan complexa com la que vivim i on hi ha un relativisme tan gran, de vegades es fa difícil conèixer o reconèixer què és el que convé. Per

això, aquests consells de Jesús ajuden molt a dilucidar amb senzillesa què és el que cal fer. D'aquesta manera no serem enganyats.

La crisi de valors és com un riu contaminat que contamina tots els altres, esdevenint així la causa de totes les altres crisis: l'econòmica, la laboral, l'ecològica, la cultural, la política,... Per exemple: per més bitllets que ploguin del cel, de què servirà si al caure a terra els mal repartim?. Però, si tenim els valors de la justícia i la solidaritat, amb els diners que obtinguem treballant n'hi haurà prou per a tothom. Altrament, alguns mai no podran competir amb els altres, i en un món sense valors, ¿com se'n sortiran?

Un factor a favor que tenim avui és que hi ha una gran capacitat de transmissió i d'assimilació de valors. Això no passava abans. Però el major nivell cultural, l'escolarització i la gran comunicació que hi ha avui fa que no tinguem tanta resistència al canvi com podia passar en societats més antigues; i que ara puguem tenir i practicar valors si els veiem com a possibles i bons de fer.

Finalment, cal remarcar que els fruits dels valors són sempre bons i que els dels contravalors són sempre dolents. Quina fal·làcia més gran seria dir que d'un mal en pot sortir un bé (o és que hauríem d'anar fent mals perquè en sortissin béns?). Per això, si fem una foto al qui té valors el trobarem sempre amb millors fruits (la vida és més llarga, en més llibertat, millors relacions, més plenitud, felicitat,...) que sovint reïx i que acaba bé; mentre que si fem una foto al qui practica els contravalors veurem que n'obté fruits negatius (perills, inestabilitat, perjudici propi i dels altres,...). I és que així ho ha fet el Senyor. Una altra manera de veure-ho és adonar-nos de quins fruits en trauríem de posar a la realitat concreta de la nostra vida qualsevol contravalor; i en canvi, sense caure en el perfeccionisme, què ens suposaria practicar i viure més els valors.

CRISTIANS,
UN SOL POBLE

LA SETMANA DE PREGÀRIA PER LA UNITAT DELS CRISTIANS, DEL 18 AL 25 DE GENER, MOTIVA L'AUTOR D'AQUEST ARTICLE, ESTUDIANT DE TEOLOGIA, A LA REDACCIÓ D'AQUESTA COL·LABORACIÓ, DES DE LA REFLEXIÓ I LA VIDA.

Ara fa un any i arran d'un treball que havia de realitzar en l'assignatura d'Ecumenisme, que formava part dels meus estudis de teologia, vaig tenir l'oportunitat d'entrevistar, en una església ortodoxa copta a Barcelona, un diaca d'aquella comunitat. En la trobada es va constatar el treball costós que duïen a terme. Les trenta-cinc famílies que formaven part d'aquella comunitat només tenien els baixos d'un local molt senzill per a celebrar la missa i fer la catequesi. Arran d'aquella problemàtica varen informar l'Església Catòlica local de la seva situació, amb la petició de trobar un altre local més gran i més idoni. Malauradament, el diaca copte m'explicava que després de dos anys la situació es mantenia igual. Afegia també que cada any per Nadal i Setmana Santa rebien visites i felicitacions d'altres sacerdots catòlics de Barcelona. I jo em deia: «Sí, però... vols dir que els membres d'aquesta comunitat estan tractats veritablement com a germans?».

ARRAN D'AQUESTA VIVÈNCIA, se'm van obrir interrogants com per exemple com podia ser que unes persones amb una vivència espiritual tan important i un clar i obert esperit cristià poguessin passar tantes dificultats, inclús a casa nostra. Anys enrere m'havia plantejat la qüestió de l'ecumenisme i se'm va acudir la reflexió que tinc l'oportunitat d'exposar-vos a continuació.

Són diverses les confessions cristianes: catòlics, ortodoxos, protestants, coptes, anglicans... però és un de sol l'Esperit que les

condueix: l'Esperit del Déu viu que ens revela Jesucrist. A l'evangeli, trobem la voluntat de Jesús que els seus fidels estiguin units: «sigueu u, com jo i el pare som u». No podia ser més explícit ni voler més la unitat del seu poble. Però jo m'atreveixo a preguntar: Els cristians que seguim a Crist i el seu Evangeli, no som ja realment un de sol en Ell? És clar, llavors l'Esperit de Crist que ens uneix fa que tots nosaltres siguem germans i anomenem a Déu Pare.

HI HA UN SOL CRIST que ens fa a tots germans. I és Ell, i no nosaltres, qui fa que siguem un de sol com Ell també ho és amb el Pare. Aleshores, el que realment té sentit és no distingir entre germans separats i germans no separats; sinó que veurem un germà en aquell que segueix el Crist a través de la seva confessió, aquella a la qual se sent cridat a seguir. Llavors, un catòlic, per exemple, veu i diu a aquell copte: «T'estimo, germà en el Senyor, tal com ets, amb els teus costums i la teva manera de fer». El que realment compta és que, en situacions i llocs diferents, busquem uns i altres que hi hagi Crist en els homes. El Senyor és un de sol. També és un el camí, la veritat i la vida. I és d'aquesta manera que som cridats a seguir-lo. Teniu present aquell fragment de Pau als cristians de Corint? Diu: «Uns afirmen: “Jo sóc de Pau”; altres: “Doncs jo d'Apol·ló”... *¿És que el Crist està dividit? ¿És Pau qui ha estat crucificat per vosaltres?...*» (1Co 1,10–13). El mateix podríem dir entre nosaltres, els seguidors de les diferents confessions cristianes: *¿És que no som tots del mateix Jesús de Natzaret; que ens guia i acompanya com un pastor a les seves ovelles? ¿És que la nostra confessió cristiana no ens mena a la unitat, tal com fa l'evangeli mateix? És clar que sí, perquè l'Esperit que està en nosaltres i que també és un de sol ens porta a aquesta voluntat.*

També al llibre de l'Apocalipsi, se'ns parla de set comunitats o esglésies cristianes en els darrers temps. Cadascuna té el seu àngel i les seves pròpies característiques. A cadascuna d'aquestes comunitats se li reprenen els seus errors i se li diuen les coses que pot millorar. En el text, Jesús s'hi adreça i els parla de la recompensa específica que donarà a cada una d'aquestes comunitats. Però... en cap moment se'ls retreu la manca d'unitat entre elles, quan aquestes són set. De la mateixa manera, doncs, penso que passa avui: malgrat som tots u en Crist, estem agrupats segons les diverses confessions cristianes; cadascuna tal com és. Ara bé, es tracta de veure un germà en aquell que segueix al Crist amb la seva pròpia confessió, diversa de la meua.

I el nostre amor no va destinat només als germans cristians (a qui Jesús digué: «Estimeu-vos els uns als altres tal com jo us he estimat»), sinó a tota la humanitat; tal com veiem en la paràbola del bon samarità, en que aquest s'ocupa del desvalgut com si fos ell mateix.

ELS CRISTIANS ARREU DEL MÓN som molts, i les confessions cristianes són diverses, però entre tots formem un sol poble, un sol cos. Com diu aquell fragment de Pau, una part del cos no pot dir a una altra «com que no ets com jo no formes part del cos» ni tampoc pot ser tot el cos com ho és una sola part (*1Co12,16-26*). Així passa amb cada Església cristiana, que no pot dir de l'altra que no forma part d'aquest cos místic de Crist pel fet de ser diferent d'ella. Aviat començarem la setmana de pregària per la nostra unitat. Serà una ocasió d'or per dir al copte, al protestant o a l'ortodox: «Prego i estic per tu, germà», tal com ho diem a algú de la nostra pròpia família. Així, ell se sentirà correspost i tots viurem en la veritat.